

Lausunto

15.04.2021

Asia: VN/18419/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Yleisiä huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään. Pyydämme kiinnittämään erityisesti huomioita vaikutusten arviointia koskevaan lukuun 4.2.

Valvira pitää tärkeänä, että markkinavalvontaa laajennetaan kattamaan myös tupakkatuotedirektiivin sisältämää tupakkatuotteiden ja niihin verrattavien tuotteiden sääntelyä EU:n markkinavalvonta-asetuksen mukaisesti. Esitys edistää myös kansanterveyden suojelua, sillä kuluttajien suojelua ei voida erottaa kansanterveyden intresseistä. Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin esitetyillä muutoksilla yhdessä aineellisen lainsäädännön kanssa voidaan Valviran näkemyksen mukaan edistää myös tupakkalain tavoitteita ja kansanterveyttä.

Valviran näkemyksen mukaan kaikkia markkinavalvontaviranomaisia tulisi kuulla esitetyistä muutoksista. Kuntia ei kuitenkaan ole lausuntopyyntöä jakelussa.

Lisäksi Valvira toteaa, että markkinavalvontaan käsitteenä ja esitykseen tässä muodossaan ei sisälly tuotteiden vähittäismyyntipakkauksien valvontaa. Kunnan tupakkalakia valvovien viranomaisten toimivalta käsittää kuitenkin pääasiassa vähittäismyyntipakkauksien valvontaa (osana vähittäis- ja tukkumyynnin valvontaa). Sen sijaan tuoteominaisuuksien valvonta tulee tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten kokonaisuuden vuoksi kunnissa kyseeseen vain poikkeuksellisesti.

Oikeus hankkia tuotteita valehenkilöllisyyttä käyttäen (uusi 10 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Valvira kannattaa esitystä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain uudeksi 10 a §:ksi. Esitetty muutos on omiaan turvaamaan tupakkalain ja markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden valvontaa, vaikka säännös ei oikeuta markkinavalvontaviranomaista saamaan käyttöönsä valehenkilöllisyyden käyttöä varten laadittuja tai valmistettuja vääriä asiakirjoja (henkilötunnus, luottokortti jne.). Tällaisenkin mahdollisuuden toteuttamisen näkökulmasta lainsäädäntöä tulisi tarkastella lähitulevaisuudessa, jotta voidaan mahdollistaa esimerkiksi tuotteiden tilaaminen verkkokaupasta valehenkilöllisyyttä käyttäen.

Verkkorajapintaan pääsyn rajoittaminen (uusi 22 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Valvira pitää esitettyä 22 a §:ää kannatettavana ja se on omiaan tehostamaan vaatimustenvastaisten tuotteiden levittämiseen viimesijaisena keinona.

Muut huomiot

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

Lausuntopyyntöä kohteena olevan hallituksen esityksen luonnoksen sivulla 7 lausutaan, että siltä osin kuin sektorilaeissa erikseen säädetään markkinavalvontaa koskien poikkeavasti tai erityisiä lisävaatimuksia tai toimivaltuuksia, sovelletaan tuotelaisissa säädettyä. Valvira ilmaisee toivomuksenaan, että kyseisestä rajanvedosta säädetään mahdollisuuksien mukaan myös selvästi lain säännöksellä horisontaalisissa markkinavalvontalaisissa eli eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa.

Huomioita huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annettuun lakiin (1712/2015) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 30 lukuun esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita laivavarustelakiin (1503/2011) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annettuun lakiin (1005/2008) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annettuun lakiin (387/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kemikaalilakiin (599/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita kosmeettisista valmisteista annettuun lakiin (492/2013) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Huomioita tupakkalakiin (549/2016) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

Esityksessä ehdotetaan kumottavan tupakkalain 100 §:n 1 momentin 10 kohta. Tupakkalain ja EU:n tupakkatuotedirektiivin alaisten tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia koskevien säännösten noudattamisen valvontaa ei kuitenkaan ole nimenomaisesti ulotettu markkinavalvontalain soveltamisalaan. Valvira pitää tärkeänä sitä, että hallituksen esityksessä tai muulla tavalla on täsmennetty, mikäli lainsäätäjän on tarkoitus ulottaa markkinavalvonnan keinoja myös tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia koskevien säännösten noudattamiseen. Lisäksi olisi harkittava säätämistä siitä, että markkinavalvontalain toimivaltasäännökset soveltuvat myös tilanteeseen, jossa lakisääteinen tuotetietojen ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty.

Esityksen mukaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 17 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan:

Markkinavalvontaviranomainen voi antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin myös tuotetta koskevien menettelyjen saattamiseksi vaatimustenmukaiseksi, jos tuotetta koskevat menettelyt eivät ole vaatimusten mukaiset.

Valvira pitää tärkeänä, että lainvalmistelussa huomioitaisiin edellä mainitun säännöksen mahdollinen päällekkäisyys tupakkalain 100 §:n 1 momenttiin jätettäväksi esitettyjen 1-4 alakohtien kanssa, sillä alakohdissa mainitut tilanteet on mahdollista katsoa tuotetta koskevien menettelyjen vaatimustenvastaisuudeksi. Tupakkalain 100 §:n 1 momentin 4 kohtaan jätettävässä tilanteessa ("valmistaja tai maahantuoja on jättänyt suorittamatta Valviralle 90 §:n 3 momentissa tarkoitetun maksun") edellä mainittu vaatimus ei kuitenkaan perustu välittömästi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2014/40/EU tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistä ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta.

Huomioita eräiden riskin aiheuttavien tuotteiden markkinavalvontaan liittyvien tietojen ilmoittamisesta Euroopan komissiolle annettuun lakiin (1197/2009) esitettävistä muutoksista

Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään

-

Henriksson Markus
Valvira

Lencioni Isabella
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira